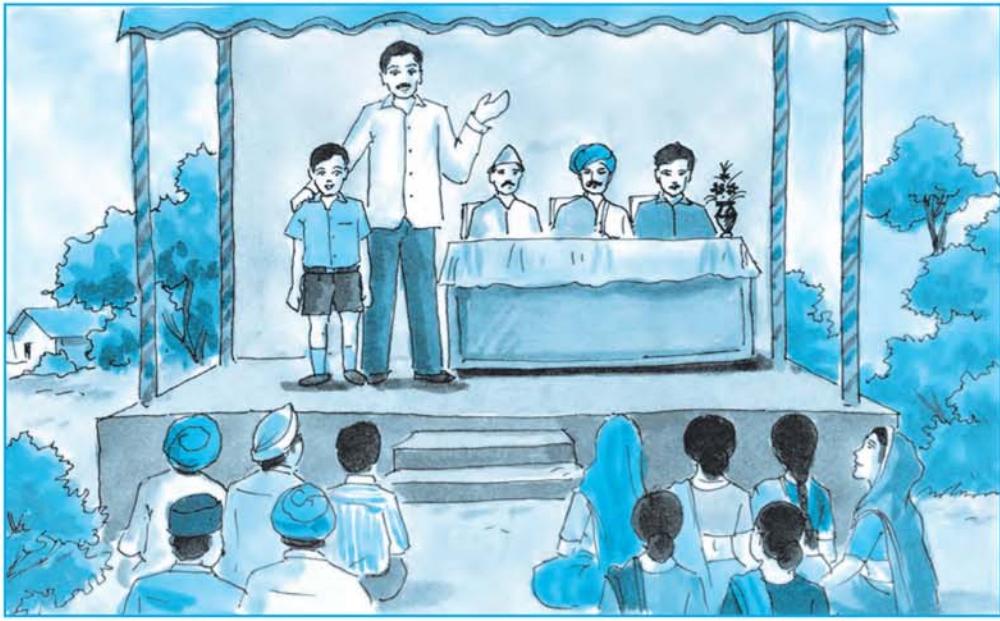


## ಒಮ್ಮೆ

ಅದೊಂದು ಮಳೆಗಾಲದ ದಿನ. ಸಂಜಯ ಸಮಯ. ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಳೆ ಅದೇ ತಾನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆರನೆಯ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ರಾಜು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಅವನು ಬರುವಾಗ ಒಂದು ಜೀಲದಲ್ಲಿ ಆಮೆಯ ಮರಿಯೊಂದನ್ನು ತಂದಿದ್ದನು. ಅದನ್ನು ಮನೆಯವರಿಗೆಲ್ಲ ತೋರಿಸಿದನು. “ನಾನು ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವಾಗ ಈ ಮರಿ ಮಳೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ನನಗೆ ಕನಿಕರವನೆಸಿ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. “ಇದು ಬಹಳ ಮುದ್ದಾಗಿದೆಯಲ್ಲ!” ಎಂದು ತಾಯಿ ಅಂದಳು. ರಾಜು ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಿದಯೆ ಗುಣಕ್ಕೆ ನಾನು ಮುಚ್ಚಿದೆನು. ಈ ಗುಣವು ಅನೇಕ ಜೀವಿಗಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿರಲಿ. ಆದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವ ಈ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದು ಸಾಕುವುದು ಅಪರಾಧ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಲು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು ಎಂದು ತಂದೆ ಹೇಳಿದನು. ಅಪ್ಪಾ ಈಗ ಇದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಏನಾದರೂ ಅಪಾಯವಾಗಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಒಷ್ಣದು ಎಂದನು ರಾಜು. ಹಾಗಾದರೆ ಇದನ್ನು ಉರ ಮುಂದಿರುವ ಬಾವಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು, ಅಲ್ಲಿ ಆದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ದಿನಾಲು ಅದನ್ನು ನೀನು ನೋಡಬಹುದು ಎಂದು ತಂದೆ ಹೇಳಿದರು.



ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಗತಿಸಿದವು. ಸುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ ಮತ್ತು ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗಗಳು ಹಬ್ಬಿದವು. ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ವೈದ್ಯರ ತಂಡಗಳು ಉರೂರಾಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರು, ಬಿಸಿ ಆಹಾರ ಮುಂತಾದ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡತೋಡಿದರು. ಅದರಂತೆ ಒಂದು ದಿನ ಈ ಉರಿಗೂ ವೈದ್ಯರ ತಂಡ ಬಂದಿತು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ ಆಫೀಸಿನ ಎದುರಿಗೆ ಸಭೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿನ ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರೂ, ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿದ್ದರು.



ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಪರಿಸರವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ನೀರು ಒಂದೆಡೆಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೋಳಿಗಳು ಮಂಟ್ಪತ್ವವೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಹಲವಾರು ರೋಗಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಹಾಗೂ ಬಿಸಿಯಾದ ಆಹಾರ ಸೇವನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀರನ್ನು ಕುದಿಸಿ ಆರಿಸಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು. ಸುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಮುಲೇರಿಯಾ ಮತ್ತು ಕಾಮಾಲೆ ರೋಗಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ಸುಧ್ಯೇವಿಗಳು. ನಿಮಗೆ ಈ ರೋಗಗಳು. ಸ್ವಶರ್ವವಾಗಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಇಂದು ನಾವು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಬ್ಲೋಚಿಂಗ್ ಪೌಡರ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಭಯಪಡುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವ್ಯೇದ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ತಕ್ಷಣ ರಾಜು ಎದ್ದು ನಿಂತು, ಸರ್ ನೀವು ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಚೈಷಧ ಹಾಕಿದರೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಮೆಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಏನು, ನಿಮ್ಮಾರು ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಆಮೆ ಇದೆಯೇ! ಎಂದು ವ್ಯೇದ್ಯರು ಕೇಳಿದರು. ಹೊದು ಸರ್ ನಾನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ಆಮೆ ಮರಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆದನ್ನು ತಂದು ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಈಗ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡಿದಾಗಿದೆ. ಎಂದನು ರಾಜು. ವ್ಯೇದ್ಯಕೇಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಜುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ರಾಜುವಿನ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದರು. ಸುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗ ಹಬ್ಬಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಆಮೆ ಇದೆ. ಅದು ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟಕಗಳನ್ನು ತಿಂದು ನೀರನ್ನು ತುದ್ದಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆಮೆ ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಆರೋಗ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನದಿ, ಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿಯ ನೀರು ತುದ್ದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೀವೆಲ್ಲ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬೇಕು. ಪರೋಪಕಾರ, ಅನುಕಂಪ, ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಪ್ರಾಣಿದಯೆ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇಂದಿನ ಬಾಲಕರೇ ನಾಳೆಯ ನಾಯಕರು ಎಂಬಂತೆ,, ಇಂದು ಚಿಕ್ಕವರಿರುವ ಈ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ನೀಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ರಾಜುನನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

- ಕೃಷ್ಣ ಎಂ. ವೀಣ

ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ :-

ತಂಡ - ಗುಂಪು; ಬ್ಲೈಚಿಂಗ್ ಪೌಡರ - ನೀರನ್ನ ಶುದ್ಧಿಸುವ ಜೆಷಧಿ;

\*ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸ್ವರ್ವ \_\_\_\_\_ ; ಜಲಚರ \_\_\_\_\_

ಅಭಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ೧) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ರಾಜು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ಏನು ತಂದನು ?

ಆ) ಸುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೋಗ ಹಣ್ಣಿತು ?

ಇ) ಜಲಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತವೆ ?

ಪ್ರಶ್ನೆ೨) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) \_\_\_\_\_

ಉತ್ತರ \_\_\_\_\_

ಆ) \_\_\_\_\_

ಉತ್ತರ \_\_\_\_\_

ಪ್ರಶ್ನೆ೩) ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾರು, ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ಅ) ಇದು ಬಹಳ ಮುದ್ದಾಗಿದೆಯಲ್ಲ !

ಆ) ಈ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದು ಸಾಕುವುದು ಅಫರಾಥ.

ಇ) ನಾವು ಮನೆಯನ್ನು ಪರಿಸರವನ್ನು ಸ್ವಜ್ಞವಾಗಿಡಬೇಕು.

ಈ) ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಜೆಷಧ ಹಾಕಿದರೆ ಆಮೆಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಉ) ಏನು, ನಿಮ್ಮಾರ್ಥ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಆಮೆ ಇದೆಯೇ !

**ಪ್ರಶ್ನೆ ೪)** ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

‘ಅ’ ಗುಂಪು

- ಅ) ಆಮೆ [ ]
- ಆ) ಪ್ರಾಣಿದಯೆ [ ]
- ಇ) ಕಾಮಾಲೆ [ ]
- ಈ) ನಿಂತ ನೀರು [ ]

‘ಬ್ರ’ ಗುಂಪು

- ಇ) ಸೋಳೆ [ ]
- ಉ) ರೋಗ [ ]
- ಈ) ಪ್ರಾಣಿ [ ]
- ಉ) ರಾಜು [ ]

**ಪ್ರಶ್ನೆ ೫)** ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ ನಾಮಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಗೆರೆ ಹೊಡೆಯಿರಿ.

- ಇ) ಶಾಮನು ಉರಿಗೆ ಹೋದನು.
- ಉ) ಕಮಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಟಿಕೆಯನ್ನು ತಂದಳು.
- ಈ) ನರ್ಮದಾ ನದಿಯು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ.

**ಉಪಕ್ರಮ :** ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯೇದ್ಯರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಸುವ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

### ಪರೋಪಕಾರವೇ ಪುಣ್ಯ

**ವ್ಯಾಕರಣ :**

#### ಸರ್ವನಾಮ

- ಉದಾ : ೧) ಶಾರದೆಯು ಬಹಳ ಜಾಣಳು. ಅವಳು ದಿನಾಲೂ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವಳು. ಅವಳು ಪಾಠ ಓದುವಳು.
- ೨) ಮಂಗಗಳು ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಅವು ಮರಗಳನ್ನು ಏರಿದವು.
  - ೩) ನಾನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವನು. ನನ್ನ ವರ್ಗಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಆಡುವನು.
  - ೪) ಅವನು ಕೇಳಿದನು, ‘ನೀನು ಯಾರು?’

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೆರೆ ಹೊಡೆದ ಶಬ್ದಗಳಾದ ಅವಳು, ಅವು, ನಾನು, ನನ್ನ, ಅವನು, ನೀನು, ಇವುಗಳನ್ನು ನಾಮಪದಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ನಾಮಪದಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಬಳಸುವ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸರ್ವನಾಮ’ಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗಿವೆ.

